

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

31. Nunc princeps mundi huius eiicietur foras.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

4. nec preces non meditatas Deo obtulisse, sic enim temerarius
5. foret; nec voces vi doloris extortas protulisse, sic enim ap-
petitui suo dominari nequiusset; nec postremò placida vo-
quam moderatione caruisse, sic enim passionibus viciobiis
quæ rationem præueniunt, subditus fuisset: ac propera
Caluinum, qui illa omnia de Christo Redemptore nolto
pronunciauit, hominem impium, nec fide sed furca dignum
omnium piorum iudicio pronunciandum esse.

31. *Nunc princeps huius mundi ejcietur foras.*

Dabolus in his verbis notari, omnium est concors con-
tentia. Sed cur princeps mundi, & quomodo foras cer-
dicatur, non omnes eodem modo docent. Princeps quidem
potissimum dicitur ratione peccati, ad quod hominem
tandi, inducendi, adeoque pertrahendi potestatem à Deo
cepit, eamque iustum; non sanè ex se, sed quatenus homini
dæmone se vinci passus, ipsius potestari iuste à Deo traditus
est, ut docet August. de lib. arb. lib. 3, cap. 10. & Gregor. Mor.
in Iob lib. 18. cap. 3. Ratione autem peccati eum mundi prin-
cipem esse, idem docuit August. in lib. de agone Christi cap.
3. & Basil. in homil. quod Deus non est author malorum.
Mundi vocabulo non hæc machina vniuersi (ut vetetes quæ-
dam haeretici somniantur, teste Irenæo lib. 1, cap. 2. & Au-
gust. de hæres. hær. 45.) sed homines mali in peccato nati
in peccato viuentes, intelligendi sunt, ut August. tract. 95. 3
Ioan. exponit. Ab hoc autem suo principatu ac potestate
Christi mortem (in qua iudicium fuit mundi, id est, nō di-
nationis mundi, ut verit. Beza, sed, sententia lata pro misericordia
contra diabolum) diabolus eiicitur, non solum quia exercit
tantum tentare nunc potest, voluntatem autem ad peccatum
impellere non potest, ut rem exposuit August. tract. 11. 1
Ioan. & Gregor. Moral. lib. 17. cap. 20. sed quia potest ac go-
dem sua super homines in vniuersum electus est, posse habere
verò ex parte. Posset et quippe regnum tyrannus, ad quo in-
meo non nisi verus Rex potestarem habet. Electus est autem
per Christi mortem omni sua potestate diabolus timi-
fideles & iustos (à quorum etiam possessione excidit) qui
in ipsis infideles & peccatores quos adhuc possider, quoniam
Christum facta est potestas & libertas cuiilibet peccato-
infidelis à statu peccati emergendi, & diabolo tentanti re-
stendi, ipsumque vincendi, (vnde Iacobus: Resistite dia-
bolo)

Diabolus
quomodo à
suo princi-
patu à
Christo de-
jetus.

& fugiet à vobis) quia virtus & gratia liberationis omnibus planè hominibus saluari volentibus oblata est, nec sub iugo peccati iam sunt nisi qui volunt. Imò ab origine mundi dæmonis potestas destruta est propter Christum ventrum. Dicitur tamen nunc electus diabolus in aduentu & morte Christi; partim ut intelligamus, Christum esse veram causam, propter quam diaboli potestas à principio contracta sit, partim quia quantum ad possessionem multò nunc latius & efficacius eiendiudis erat diabolus per Evangelij toto orbe prædicationem, multòque uberior Christi gratia omnibus offerenda & impertienda erat. Denique quia seclusa Christi gratia homo sub diaboli & peccati iugo necessariò tenetur, ut nullis suis viribus peccato carere possit, imminente Christi morte quæ Spiritum gratiæ omnibus adferret, merito dicitur princeps mundi nunc foras eiici, eiùsque potestas ac principatus penitus destrui. Simile est si supremus aliquis Princeps subditos suos ab inferioris magistratus aut gubernatoris obedientia absoluere vellet. Sic onus inferioris potestas penitus destruta verè dicere ur, tametsi subditorum multi ex propria prouera ac libidine inferiori magistraturi adhuc obedire vellent.

Calvinus totam hanc gratiæ Christi efficaciam & liberationem paucis & obscuris verbis vafre inuoluit. Perspicuum veritatem nec negare audet, nec aperte & confiteri vult. Si quis (inquit) roget quomodo deiectus in morte Christi fuerit Satan, qui assidue bellare non desinit, respondeo electionem hanc non restringi ad exiguum aliquod tempus, sed describi insigne illum mortis Christi effectum qui quotidie appareat. Hæc ille. Quis autem hic mortis Christi effetus sit, qui quotidie Vafre Cal-
vinus sen-
sum Scri-
pturæ in-
volutus, non
aperit. appareat, ne uno quidem verbo explicat; atque ita quæstiōnem propositam de quotidiano Satanae bello, quum ramen deiectus & foras electus dicatur, non resoluit. Voluit quæctionem proponere quam videbat esse necessariam. Noluit eam aperte soluere, quia eius solutio alii eius impiis dogmatibus aperte aduersatur. Solutio est, Diabolum quidem à bello & pugna non desinere; electum ramen foras esse, quia hac sua pugna nocere amplius homini non potest nisi homo ipse velit, propriæ Christi gratiam (qua Diabolus vincitur) per Christi mortem omnibus expositam & param. Hæc peccati victoria, & diuinæ gratiæ efficacia, Calvinus non placuit, qui omnes homines, etiam in Christo regeneratos, peccatores & impios esse, Dei mandata seruare

non posse; habere quidem desideria bona, sed illa effectum non sortiri; ideoque nullam nisi aliunde imputatam in filii Dei iustitiam esse. Noluit igitur hanc Diaboli electionem, quæ nihil est aliud quam peccati victoria, hoc loco à Christo assertam, vel uno verbo attingere. Voluit apertam veritatem obscuris & generalibus verbis inuoluere. Planè enim

*Diabolus iuxta ha-
reticos ho-
die non est
foras eie-
ctus.
3. Ioan. 3.*

iuxta hæreticorum hodie placita, non est Diabolus foras electus, nec eius potestas sublata; sed manet non secus potestas eius quam possesso, non secus dominium & imperium quam iniusta vexatio, non secus victoria quam pupaz. Denique iuxta illos, *Non venit Dei filius ut dissoluat opera Diaboli*, quod D. Ioannes affirmat, sed venit tantum ut non imputet peccatoribus opera Diaboli; ideoque non foras electus Diabolus est, sed intus manens veteri potentia frumentatur, quæ tamen victis ab eo non imputatur. Atqui nos Christo credimus, non Caluino, electum esse foras Diabolum, nec in filios Dei ullam potestatem habere, ut ad peccatum illos inducat; dissoluta quoque & fracta esse opera Diaboli, quia peccandi necessitas sublata est. *Qui enim facit peccatum, ex Diabolo est: & in eo vigent opera Diaboli, non sunt dissoluta.* Hunc in Scripturis, quæ eius placitis repugnat ludum ludit Caluinus. In his quoque Christi verbis alterum silentium tenet Beza Propter sensum autem quem diximus, subiecit Christus, *Ego quem exaltatus fuero omnia (seu in Græco textu habetur, omnes) traham ad meipsum, id est beneficio & virtute mortis meæ fiet, ut sublata Diabolopotestate ac seruitute, omnes mortales (nisi per ipsos servati mihi ac meo nomini seruant; & qui antea penes Diabolum principatus fuerat, nunc penes me sit. In hoc sensu in fratre dicitur, Dediti ei potestatem omnium carnis, ut sit videlicet omniū hominū Redemptor, Dominus, & Iudex, qui fecerit in Adam omnes moriuntur, sic in Christo omnes vivificabuntur.*

Ioan. 8.

*Caluini
ludus.*

*wāv̄j̄as
īnn̄w̄w̄.*

Ioan. 17.

1. Cor. 1.

39. Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias, *Excœcauit oculos eorum, & indurauit cor eorum.*

*Tres diffi-
cultates
soluntur.*

Tres difficultates habent hæc verba, quæ explicari indigent. Prima est, quod dicitur, *Non poterant credere.* Secunda, quod dicitur, *Quia dixit Isaias.* Tertia, quod Deus dicitur, *excœcasse & obdurasse Iudeos.* Prima dif-